

VERSLAG

statencommissie

Conceptverslag van de openbare vergadering van de **commissie Ruimte** van 12 februari 2016 van 10.00 tot 13.30 uur te Middelburg

---

Voorzitter:	J.L. Kool-Blokland
Aanwezig zijn de leden:	J.J. van Burg, P. van Dijk, J.A.M. van Hertum, W. Hirdes, A.J. Geluk, N. Heerkens, A.A.M. van Haperen, C.V.A. Kooman, G.C.J. Minderhoud, M. Rijksen-Blok, J.L.A.M. Roozen, R. Ruissen, R.A.J. Schonis, G.W.A. Temmink, S.H.J. Tuinder, J. de Visser, A.M. de Weert en M.A. van 't Westeinde
Tevens zijn aanwezig:	B.J. de Reu en C.M.M. Schönknecht-Vermeulen (GS), E.W. de Koning, D.C. Kruis, A. Scherbeijn, M.E. Trimpe (commissiegriffier) en E.M. van den Hoff (verslag)
Afwezig zijn de leden:	G. van den Berg, B. Erbisim, J.W. van Hage en G. van Unen

---

1. Opening en mededelingen van de voorzitter

De voorzitter doet melding van de berichten van verhindering Stichting Landschapsbeheer Zeeland (SLZ) nodigt de commissie uit voor een werkbezoek aan een aantal projecten van de Stichting in en om Oostkapelle. De voorgestelde datum is 24 juni 2016. Conclusie: de commissie stemt in met het werkbezoek op 24 juni a.s.

2. Vaststellen agenda

De heer B. Verhage van de ZLTO, afdeling Agrarisch West zal gebruik maken van het inspraakrecht bij agendapunt 7 Statenvoorstel Herziening Omgevingsplan en verordening Ruimte provincie Zeeland.

De voorzitter meldt dat tijdens de PS-vergadering van 5 februari jl. de brief van de heer Lases over bijstellen van het Rijksinpassingsplan Hedwigepolder is doorverwezen naar de commissie. Tevens is de GS-brief met de voortgang Waterdunen aan de agenda toegevoegd. Conclusie: de agenda wordt met deze aanvulling vastgesteld.

3. Informatie-uitwisseling d.w.z.

Mededelingen van gedeputeerden:

De heer De Reu (GS) heeft geen mededelingen.

Mevrouw Schönknecht-Vermeulen (GS) meldt dat de datum van de inwerkingtreding van de natuurvisie 1 januari 2017 zal zijn.

Andere vragen van commissieleden over onderwerpen die niet op de agenda staan:

De heer Minderhoud (PvZ) vraagt hoe het mogelijk is dat het project 'Tong, ja natuurlijk' past bij de landschappelijke invulling van het gebied bij de Zeelandbrug.

De heer Van Haperen (PvdA) doet verslag van het gesprek dat hij en de heer Temmink (GL) met mevrouw Schönknecht-Vermeulen (GS) hebben gehad over interpretaties in het Omgevingsplan. Het betreft de passage over het gebied tussen Colijnsplaat en Kats, waar uiteindelijk zes bedrijven op het gebied van aquacultuur zich kunnen vestigen van ieder 15.000 m² en 10 m hoogte. De interpretatie van het College en het bestemmingsplan betreft de ontwikkeling van een bedrijventerrein met een industrieel karakter. Volgens de heer Van Haperen heeft men zich bij het aanwijzen van deze locaties niet gerealiseerd dat dit de consequenties zijn. De heer Temmink (GL) wil daarom een aanbeveling doen dat, wanneer er een herziening van het omgevingsplan voorligt, men hierover met elkaar van gedachten wisselt.

Mevrouw Tuinder (SP) heeft een vraag over de ondersteuning door Emendo Capital BV ten behoeve van de aandeelhouderscommissie DELTA NV.

De voorzitter concludeert dat deze vraag in de commissie Bestuur thuishoort.

4. Gelegenheid om in te spreken

De heer B. Verhage spreekt in namens de ZLTO, afd. Agrarisch west op Statenvoorstel Herziening omgevingsplan

De heer Verhage (ZLTO) vraagt voor drie onderwerpen aandacht om inzichtelijk te maken wat de daadwerkelijke gevolgen zijn van de wijzigingen.

1. Sloop agrarische bedrijfsgebouwen: de agrarisch ondernemer zal voorafgaand aan de verkoop van zijn locatie aan een burger of bij omzetting van zijn agrarische bestemming naar wonen, alle gebouwen moeten afbreken tot het aantal vierkante meters zoals toegestaan is bij burgerbestemmingen. In praktijk zou dit betekenen dat er een maximale oppervlakte van circa 120/150 m² behouden mag blijven. De afdeling is van mening dat niet voldoende aandacht wordt besteed aan de mogelijke ruimtelijke en financiële gevolgen van deze beleidswijziging.

2. Kleinschalige woningbouwontwikkeling: 'ruimte voor ruimte' is een regeling die er aan bij kan dragen om voormalige agrarische bedrijfsbebouwing te saneren. Het is momenteel voor een gemeente niet verplicht deze woningen op te nemen in de woningbouw-planningslijsten. Indien een gemeente verplicht wordt deze koppeling te maken dienen in de praktijk gemeenten ruimte te reserveren voor kleinschalige woningbouwontwikkelingen. Indien een gemeente kiest voor binnenstedelijke woningbouw wordt de regeling onbruikbaar. Dit staat haaks op het vinden van een oplossing voor de vrijkomende agrarische bedrijfsbebouwing.

3. Intensieve veehouderij: de bovenwettelijke verduurzamingseisen voor een bedrijfsuitbreiding van een intensieve veehouderij zijn streng en zorgen bij deze kleine groep ondernemers voor aanzienlijke extra investeringen in milieu, omgeving en landschap. De regelgeving wordt in de herziening nog verder aangescherpt, waarmee de voorwaarden nog zwaarder worden. Dit resulteert in wederom een extra financiële verplichting bovenop alle extra bovenwettelijke investeringen. De enige wijze om de geur te reduceren is namelijk de toepassing van luchtwassers. De andere optie is om niet meer dieren te houden bij een uitbreiding. Dit conflicteert met de levensvatbaarheid van het bedrijf en de ontwikkelingen in de markt. De afdeling verzoekt om in het kader van zorgvuldige belangenafweging eerst gedegen onderzoek te doen naar de gevolgen van deze wijziging.

De heer Ruissen (VVD) wil weten of er voldoende gekeken is naar de consequenties voor de intensieve veehouderij. De heer Verhage geeft aan dat het met name de verduurzaming betreft. Door wijzigingen in de passage over verduurzaming zijn er nu ook gevolgen voor de veehouder t.a.v. de geur. De heer Van Hertum (PvdA) vraagt welke druk wordt er bedoeld, financiële? Hoe kan de regeling effectiever gemaakt worden? Welke oplossing ziet het ZLTO? De heer Verhage (ZLTO): zoals nu in de herziening geschetst is het moeilijk om de waarde van het vastgoed te behouden.

De heer Geluk (CDA) vraagt om meer uitleg over de ruimte voor ruimte regeling, op welke passage in het plan wordt bedoeld? De heer Verhage (ZLTO) geeft toelichting. De heer Van Haperen (PvdA) vraagt naar suggestie voor alternatieve oplossingen ten aanzien van de sloopverplichting. De heer Verhage (ZLTO) denkt dat een verplichting vooraf niet opgelegd moet worden, dit maakt het nog moeilijker om het object te verkopen.

5. Brief GS van 2 februari 2016 over voortgang Waterdunen

De heer Van Burg (SGP) heeft schriftelijke vragen gesteld met een afschrift aan de heer De Reu (GS). Deze vragen zijn niet bij de gedeputeerde binnengekomen. De vragen worden alsnog mondeling gesteld. Wat is er in 2015 dan mis gegaan omdat er nu al een tekort van € 6 miljoen is terwijl 2016 en 2017 nog niet voorbij zijn. Komen die 'minderkosten' in 2016 en 2017 niet meer? In de GS-brief van 2 februari 2016 wordt gesproken over bezuinigen op lopende bestekken. Welke bestekken zijn dit? Overweegt de gedeputeerde de Staten te betrekken bij de versoeringsmaatregelen?

Mevrouw Heerkens (VVD) vraagt om een overzicht van de versoeringen binnen de scope van het project en tevens wanneer de besluitvorming daarover heeft plaatsgevonden. De heer Van 't Westeinde (CDA) is blij met de inspanningen van GS om het project tot een succes te maken, maar spreekt ook zijn zorg uit over de economische impuls voor het gebied. Hij is van mening dat de doelstellingen voor Waterdunen voorop moeten blijven staan. Mogelijke versoeringen moeten aan de commissie worden voorgelegd. Hij vraagt of, daar waar de spa nog niet in de grond is gezet, er een mogelijkheid bestaat deze landbouwgronden weer te verkopen.

De heer Schonis (D66) merkt op dat een van de oplossingsrichtingen een voorstel aan de Gebiedscommissie West Zeeuws-Vlaanderen betreft en daar een verzoek voor te leggen voor een extra bijdrage. Dit fonds van de Gebiedscommissie wordt gevoed vanuit verschillende projecten. Wanneer er geschoven wordt met gelden vanuit de ene pot naar de andere wordt de doelstelling om meerwaarde te creëren in Zeeuws-Vlaanderen steeds kleiner. Dat kan toch niet de bedoeling zijn? De heer Temminck (GL) is een voorstander van Waterdunen en sluit zich aan bij de eerder gestelde vragen. Hij wil weten wanneer Provinciale Staten zich kan buigen over de te maken keuzes. De heer Minderhoud (PvZ) wil graag op

schrift informatie over wanneer de versoberingen zijn aangegeven. Hoe staat het met de onderhandelingen met de aannemers over de ontstane schade t.a.v. de aanpassingen aan de inlaatduiker? Is er al uitsluitel over de ingrepen die er gedaan moeten worden om het kanaal dieper te maken? Hij wenst verder een reactie van de gedeputeerde over de uitspraak dat GS er alles aan wil doen om dit project tot een succes te maken.

De heer De Reu (GS) meldt dat het rapport van de accountant na dinsdag samen met de andere toegezegde documenten bij de Statengriffie ter inzage ligt. Het dilemma dat de heer Van Burg schetste is correct. Alle momenten van het uitstellen van het nemen van beslissingen kost geld. Bekeken zal worden op welke momenten binnen de scope de keuzemogelijkheden aan de Staten worden voorgelegd. Op de vraag van mevrouw Heerkens (VVD) over wat de scope is en wanneer die is vastgelegd verwijst de heer De Reu naar het rapport 'De Parelduiker'. Uit dit rapport blijkt dat er geen echte besluitvorming heeft plaatsgevonden dus ook niet over de scope. Bovendien ontbreken het financiële kader en de risicoanalyse. Het project is nog steeds in de onderzoeksfase, gedetailleerde informatie volgt. De informatie over de besluitvorming versobering Waterdunen zal in iBabs geplaatst worden. De heer Van 't Westeinde (CDA) ontvangt graag de antwoorden op de vragen t.a.v. de doorgevoerde versoberingen. De heer Minderhoud (PvZ) wil weten of het wel zuiver is om aan de Gebiedscommissie, waar je als provincie zelf in vertegenwoordigd bent, geld te vragen. Zal de provincie zich onthouden van stemming? De heer Minderhoud (PvZ) geeft aan dat het project is geïnitieerd vanwege de kustversterking. Nu is het een commercieel project geworden, dat met dat met gemeenschapsgeld wordt gerealiseerd. Er zijn al versoberingen doorgevoerd zoals de plukveldjes voor zilte teelten, de fluisterboten en de huisjes. De heer De Reu (GS) werpt tegen dat de huisjes voor rekening van Molecaten zijn. Hij zegt toe een kort lijstje met de versoberingen in iBabs te laten plaatsen. In reactie op de vraag van de heer Van Burg (SGP) over een jaarlijks onderzoek van een externe accountant zegt de gedeputeerde dat hij de suggestie zal meenemen en bespreken. Zo'n onderzoek kost wel weer geld. De heer Minderhoud (PvZ) heeft nog geen antwoord gehad op zijn vraag over het meepraten van de provincie bij de Gebiedscommissie. De heer De Reu (GS) stelt dat de Gebiedscommissie daar zelf over gaat. De voorzitter concludeert: dat de lijst met oude besluiten in iBabs wordt geplaatst, evenals de lijst met gerealiseerde versoberingen en dat de scope aan de commissie zal worden voorgelegd.

6. **Brief GS van 2 februari 2016 met bestuurlijke halfjaarrapportage 2015 RUD Zeeland en evaluatie van vernieuwde VTH stelsel**

Mevrouw Rijksen-Blok (CU) vraagt zich af wat de commissie heeft aan de informatie over geschatte resultaat van € 0 in 2015 tot een nadelig saldo van € 231.000 in 2019 zonder de invoering van 'p x q'. We zijn toch bezig met een verandering? T.a.v. de sturing op efficiency en korting op de budgetten wil ze weten hoe de gedeputeerde de kwaliteit wil ontwikkelen.

De heer Schonis (D66) sluit zich aan bij de eerder gestelde vragen van de CU. In de bijlagen staan knelpunten genoemd betreffende onvoldoende interne capaciteit voor de kwaliteitsborging op het gebied van externe veiligheid. Is dit een probleem voor de RUD als vergunningverlener en handhaver? De heer Hirdes (ZL) heeft dezelfde vragen als die van de CU. De heer Van Haperen (PvdA) refereert aan het Lysias-rapport waarin gerapporteerd wordt over landelijke ontwikkelingen. In dit relatief positieve rapport over de ontwikkelkracht en potentie van de RUD wordt ook ingegaan op meer evenwicht op inhoud, sturing versus geld. Is de landelijk trend gelijk aan die van Zeeland? Hij mist in het andere rapport de beschouwing over bestuurlijke aspecten. Wat was de conclusie van de evaluatie? De heer De Visser (SGP) sluit zich aan bij de vorige vragenstellers. Hij wil weten welke maatregelen genomen worden t.a.v. de tekorten. Waarom is het ziekteverzuim zo hoog, en waarom is er zoveel inhuur voor de plus-taken? Is er een evaluatie over het vestigingsklimaat en hoe ervaart het bedrijfsleven de RUD? De heer Temminck (GL) heeft altijd twijfels gehad, het lijkt dat deze grote organisatie meer met zich zelf bezig is dan met handhaving. Kan de gedeputeerde aangeven of er nog steeds sprake is van onderbezetting? Hoe denkt de gedeputeerde dat er sprake kan zijn van een efficiencyslag als de doelstellingen niet eens bereikt worden? Kan de provincie zo stellig zijn over aanbevelingen voor een interventiebevoegdheid van de BRZO, terwijl binnenkort nog een rekenkamerrapport verschijnt over BRZO-taken. Gezien de vele vragen en zorgen omtrent de RUD is dit wellicht een onderwerp dat regelmatig op de agenda van de commissie zou moeten komen te staan.

De heer Minderhoud (PvZ) uit zijn zorgen over het behalen van de doelstellingen, nu blijkt dat maar 75% van de controles zijn uitgevoerd. De heer Ruissen (VVD) vraagt zich af waarom het halfjaarrapport van september 2015 pas nu in de commissie wordt besproken. Welke oplossingsrichtingen heeft de RUD voor de geconstateerde problemen bedacht? Hoe verloopt de samenwerking in de uitvoering tussen de partijen? De financiële cijfers geven geen rooskleurig beeld voor de toekomst. De VVD wil opheldering over wat er is en gaat gebeuren sinds de rapportage is verschenen.

De heer De Reu (GS) geeft een toelichting op de totstandkoming van de RUD. Deze zou in eerste instantie landelijk aangestuurd worden. De regio's hebben aangedrongen op een regionale aansturing. In

Zeeland is er vervolgens samen met gemeenten, waterschap en provincie een schets gemaakt van hoe de RUD er uit moet komen te zien. Uiteindelijk is deze schets niet gerealiseerd en hebben een aantal gemeenten zich vanwege het geld teruggetrokken. Vervolgens is er een compromis gesloten om het proces in de toekomst te positioneren, dit heeft geresulteerd in 'p x q'. Op dit moment betalen enkele gemeenten minder dan anderen en dat kan niet zo blijven. In het najaar van 2015 is begonnen met het nauwkeurig uitrekenen van de kosten die gemoeid zijn voor de wenselijke kwaliteitsnorm en is er gesproken over hoe die gewaarborgd kan worden. Een evaluatie op termijn zou op zijn plaats zijn. Partijen zijn het niet eens over de kwaliteitsnormen, het aantal inspecties, de looptijd van een aanvraag en over de deskundigheid. Er zijn inderdaad mensen door gemeenten geleverd die ziek waren. In het hele proces van totstandkoming is er nu een overzicht aan taken en uren samengesteld. Het hele proces zou per 1 januari 2017 afgerond moeten zijn, dat is echter niet haalbaar. In het algemeen bestuur is nu besloten dat de invoering per 1 januari 2018 gerealiseerd dient te worden. Wat dat voor de begroting betekent is niet duidelijk, dat hangt af van de uitkomst van de discussie tussen gemeenten, waterschap en provincie, waarbij de provincie geen doorslaggevende stem heeft. Verder wordt er gekeken naar ziekteverzuim en tijd van vergunningverlening. De uitkomst van de 'p x q'-discussie zal in de loop van dit jaar aan de commissie gemeld worden. Of de vraag of de efficiëncyslag nog wel realistisch is hangt af van de uitkomst. In ieder geval zal een regelmatige terugkoppeling over de voortgang bij de RUD in de commissie plaatsvinden. De heer Temmink (GL) merkt op het merkwaardig te vinden dat de gedeputeerde opmerkt dat de interventiebevoegdheid nu nog niet nodig is. De heer De Reu (GS) geeft aan dat de bestuurlijke beschouwing, die niet in het rapport staat, indirect gegeven is. De heer Van Haperen (PvdA) wordt niet vrolijk van dit beeld en wil weten of er licht aan het einde van de tunnel is? De heer De Reu (GS) antwoordt hierop met ja, maar weet niet hoe lang de tunnel is. Mevrouw Scherbeijn (ambtenaar) licht toe dat de huidige formatie van de RUD 85 fte is, bij de oprichting is van 97 fte uitgegaan. De vacatures die er het vorig jaar waren zijn in verband met de bezuinigingen geschrapt. Om de externe veiligheid te verbeteren hoeft geen extra capaciteit intern aanwezig te zijn, die kan ook ingehuurd worden. De hoogte van het ziekteverzuim bij handhaving heeft te maken met het feit dat er een aantal zieke mensen afkomstig van gemeenten bij de RUD zijn ingestroomd.

Tweede termijn:

De heer De Visser (SGP) wil weten hoe het genoemde ziekteverzuim zich verhoudt met de passage in het rapport dat er geen langdurig en frequent verzuim is. Waarom is er nog geen monitoring van de afhandeling van de vergunningen en wanneer komt dat? De heer Ruissen (VVD) is van mening dat de situatie met de RUD verontrustend is. Hij vraagt of er specifieke verantwoordelijkheden gewaarborgd zijn binnen de taakstelling van de RUD? De heer Van 't Westeinde (CDA) vindt dat de RUD geen doel op zich is, maar een instelling om daadwerkelijk iets te bereiken en dat moet zijn weerslag bij grote en kleine bedrijven krijgen. Hij merkt op dat er wrevel is ontstaan bij de MKB-bedrijven over de doorlooptijd. De heer Temmink (GL) en de heer Hirdes (ZL) willen regelmatig door de gedeputeerde geïnformeerd worden. Mevrouw Rijksen-Blok (CU) constateert dat kwaliteit lastig te omschrijven is en wil weten wat de gevolgen hiervan zijn voor de bedrijven. Rapportage per kwartaal heeft voor haar geen meerwaarde. De heer Schonis (D66) vindt een klanttevredenheidsonderzoek een goede suggestie. De heer Van Haperen (PvdA) heeft geen behoefte aan een technische rapportage maar wenst wel geïnformeerd te worden over de bestuurlijke samenwerking.

De heer De Reu (GS) stelt dat de verhoudingen tussen de gemeenten wel goed zijn, de problemen betreffen het geld en die moeten opgelost worden. Het financiële plaatje gaat over de hele RUD en niet alleen over de provinciale wettelijke taken. Begrotingstechnisch zijn de wensen hoger dan de beschikbare middelen. De wrevel over de vergunningen bij de MKB-bedrijven betreft ook de kwaliteit van de leefomgeving van de bevolking en daar moeten de kwaliteitseisen op afgestemd worden. De gedeputeerde nodigt inwoners uit om hem schriftelijk over klachten te informeren. Er is afgesproken dat de RUD twee maal per jaar verslag dient uit te brengen. Op de vraag over de doorlooptijd van de vergunning antwoordt mevrouw Scherbeijn dat het informatiesysteem van de RUD niet geschikt is om overzichten te produceren. Er is inmiddels een informatiemanager aangesteld om het systeem daarvoor wel geschikt te maken. Momenteel worden de aanvragen en de doorlooptijd van vergunningen van de ruim 9.000 bedrijven wel geregistreerd. De heer Schonis (D66) stelt voor om informatie over klanttevredenheid mee te nemen in de evaluatie. De heer De Reu (GS) is van mening dat de vragen die gesteld worden legitiem zijn. Echter als het gaat om bezetting, monitoring etc. dan hangt daar uiteraard een prijskaartje aan. Hij heeft enige aarzeling of wel alles gerealiseerd kan worden en zal dit bespreken in het bestuur van de RUD. De voorzitter concludeert dat de rapportage voldoende behandeld is en voortaan twee maal per jaar zal plaatsvinden.

7. Statenvoorstel Herziening Omgevingsplan en verordening Ruimte provincie Zeeland

Mevrouw Tuinder (SP) stelt een aantal vragen: hoe kan de provincie bepalen of bij deeltijdwonen de kwaliteit gewaarborgd blijft? Punt van zorg is de leefbaarheid: hoe wordt gewerkt aan wonen en voorzieningen? Kan recreatieve bebouwing een extra duw geven aan de gevolgen van krimp/bevolkingsgroei? Inzake het agrarisch vestigingsbeleid is de vraag hoe de provincie bedrijven met nieuwe agrarische activiteiten zoals biologische landbouw kan stimuleren? Als het gaat over opslag in schuren van boomgaarden buiten het bouwvlak, betreft het dan hetzelfde oppervlak van 50 m², geldt dit ook voor hobbymatige ruimten? Duurzaam beleid zou voorop moeten staan t.a.v. vergunningverlening. De SP pleit voor minder strenge milieueisen. Als Europa minder strenge milieueisen gaat toepassen, volgt de provincie Zeeland daarin? Waarom wordt meegegaan in de beleidslijn Kust? Het is nu niet zinvol te praten over richtingen waarvan bekend is dat de minister deze heeft afgeblazen. Mevrouw Rijksen-Blok (CU) vindt de passage over de kustbebebouwing onduidelijk, evenals die over de hotspots. Wat mag er wel of niet ook t.a.v. de begrenzingen? De heer Schonis (D66) wil weten wanneer het herstructureringsfonds bedrijventerreinen komt, aan welke criteria gemeenten moeten voldoen en of deze criteria aan Provinciale Staten worden voorgelegd? In de passage over de kustbebouwing is artikel 2.11a opgenomen. Dit artikel zal nooit in werking treden, alleen als het Barro (Besluit algemene regels ruimtelijke ordening) op dit punt wordt aangepast. Is dit een vangnetconstructie? In het beleidsdeel over kustbebouwing is op pag. 12 aanvullende informatie opgenomen die de mogelijkheid biedt om nieuwbouw in hotspots mogelijk te maken. Klopt het dat daar in de verordening daar geen ruimte aan wordt geboden? Is het onderzoek naar nieuwe locaties voor zonneparken wel uitgevoerd? De heer Geluk (CDA) is van mening dat de kwaliteitsimpuls bedrijventerreinen niet moet leiden tot een onnodige administratieve rompslomp. De herstructurering van bedrijventerreinen moet wel het doel blijven. Ten aanzien van nieuwe economische dragers is het CDA van mening dat het landelijk gebied qua ontwikkelingen niet moet inleveren om bedrijventerreinen te vullen. De provincie moet zich niet met agrarisch vastgoed bemoeien. Waarom is er niet meer naar intensieve veehouderij gekeken? Niet alles wat intensief is, is per definitie slecht. De heer Temminck (GL) merkt op n.a.v. de brief met reactie op de herziening van de ZMf, dat het lijkt dat het terugdringen van het broeikaseffect geen prioriteit heeft in de herziening en dat er meer regie gevraagd wordt bij de bedrijventerreinen. Hij vraagt de gedeputeerde of het mogelijk is voor het einde van deze maand een antwoord te krijgen op de gestelde art. 44-vragen. Mevrouw Schönknecht (GS) zegt dit toe. De heer Minderhoud (PvZ) is van mening dat de A-locatie bij de Zeelandbrug tussen Colijnsplaat en Kats niet geschikt is voor zes aquacultuurbedrijven. Is er iets bekend over de kustbebouwing, nu de Minister het voorstel hierover heeft ingetrokken? Er wordt steeds meer ruimte geboden in het buitengebied, dit heeft consequenties voor de intensieve veehouderij en verstedelijking van het buitengebied. Dit is geen goede ontwikkeling. De heer Ruissen (VVD) vraagt naar de samenwerking tussen gemeenten als het gaat om het beleid van de provincie over de bedrijventerreinen? De heer De Visser (SGP) vraagt of het mogelijk is dat sanering van gebouwen doorgeschoven worden naar een koper van het betreffende vastgoed? De passage over deeltijdwonen is niet helemaal helder. Hoe wordt er omgegaan met de huidige deeltijd-woningen. Kan er een nieuwe categorie tussen wonen en recreatie gevoegd worden? Welke rol heeft Vlaanderen in de PAS en wat is er het afgelopen jaar gerealiseerd? De heer Van Haperen (PvdA) wil weten welke criteria er gelden voor afbakening tussen het kustfundament en de rest van de kustzone en welke criteria zijn relevant voor het kustfundament? Wat betekent dit voor het landschap? Kunnen deze criteria ook breder toegepast worden in het hele gebied van de hotspots? Zou een scherpere begrenzing of een concretisering hiervan kunnen helpen bij de oplossing? De heer Hirdes (ZL) wil geen beperkingen opleggen bij deeltijd wonen voor tweede woningen. Hij heeft twijfels over bouwen aan de kust, dit is naar zijn mening een economische verkwanseling.

Mevrouw Schönknecht (GS) geeft aan dat deeltijdwonen in relatie tot leefbaarheid mogelijk is, maar het is het één of het ander. Wanneer een gemeente een recreatieve woning aanmerkt om te wonen gaat deze af van het gemeentelijke woningcontingent. In de herziening van het omgevingsplan is hier duidelijkheid over gegeven. De provincie wil mogelijkheden bieden aan agrarische ontwikkelingbedrijven. Wanneer er bijvoorbeeld een aanvraag komt van een glastuinbouwbedrijf dan gelden daar andere voorwaarden voor. Wanneer de duurzaamheidseisen van Europa veranderen, dan gaat de provincie hier in mee. De wet Barro is nog steeds geldig. Plannen voor de wijziging staan nog in de ijskast. Wanneer er een wijziging zal plaatsvinden wordt deze gerepareerd in het herzieningsplan. Bouwen binnen een hotspot is mogelijk, maar alleen met toestemming van het Rijk. De Barro is inderdaad een vangnet. Er is voor 2016 € 1 miljoen beschikbaar voor de herstructurering van bedrijventerreinen. De provincie heeft een kanskaart energie gemaakt. Daarin zijn drie locaties opgenomen voor zonneparken. Deze kanskaart gaat niet alleen over zonneparken maar is veel breder. Zonneparken zijn mogelijk bijvoorbeeld op bedrijventerreinen maar niet op agrarische gronden. Initiatieven kunnen altijd aangevraagd worden, daar is ruimte en tijd voor. De gedeputeerde zal een voorstel altijd aan de staten voorleggen. Er komt geen algemene regelgeving die ruimte biedt aan 'pijplijn-projecten'. De heer Schonis (D66)

vraagt wanneer de energievisie verwacht kan worden. Mevrouw Schönknecht (GS) geeft aan dat de energievisie in de economische agenda zit en in het nieuwe omgevingsplan van 2018 wordt opgenomen. Bij de herschikking van functies van regionale bedrijventerreinen pakt de provincie haar rol en heeft daarvoor regiocoördinatoren aangesteld. De verantwoordelijkheid bij de bestemming van agrarisch vastgoed ligt bij de gemeente. Omzetten van agrarisch vastgoed naar een burgerwoning dus ook. Vooraf moet daarom duidelijkheid gegeven worden over de voorwaarden en mogelijkheden. Een bedrijf met vrije-uitloopkippen valt niet onder intensieve veehouderij (IV). Een grondgebonden veeteeltbedrijf is geen intensieve veehouderij. De milieuaspecten voor verduurzaming van IV-bedrijven zijn al in de inspraak geweest. De tekst in de herziening moet hierover nog aangepast worden. In ieder geval mag de uitbreiding met verduurzaming niet verslechteren. De afschrijvingstermijn van zonneparken is 15 jaar en dat is niet tijdelijk. De vragen van GroenLinks worden voor het einde van de maand, ruim voor de vergadering van Provinciale Staten, beantwoord. Het klusteren van aquacultuur bedrijven moet mogelijk zijn. De provincie wil aquacultuur stimuleren en stelt daarvoor gebieden aan waar dit mogelijk is. Deze gebieden betreffen de omgeving van Bruinisse, Yerseke en tussen Colijnsplaat en Kats. De gedeputeerde pleit voor een consistent beleid hierover dat in het Omgevingsplan 2018 zal worden meegenomen. Wanneer een Skal-bedrijf geen biologische activiteiten meer heeft, dan wordt de vergunning daarvoor ingetrokken. De reden waarom de provincie wel een richting gevende rol heeft bij de herstructurering van bedrijventerreinen en niet bij de herstructurering van de toeristische verblijfsaccommodatie is gelegen in het feit dat een groot deel van deze toeristische verblijfsaccommodatie in particuliere handen is, terwijl bedrijventerreinen gemeentelijk bezit zijn. De landschappelijke inpassing van het Nollebos is een lastige. Er ligt daar namelijk een Natura 2000-gebied, maar de rand daarvan valt niet onder Natura 2000 en ook niet onder de regelgeving van het kustfundament. Overigens is de begrenzing van het kustfundament niet in de herziening opgenomen.

De heer De Koning (ambtenaar) beantwoordt de vraag over grondgebonden veehouderij. Het blijkt in de praktijk dat vrije uitloop bedrijven heel moeilijk in hun eigen voedsel kunnen voorzien.

Tweede termijn

De heer Schonis (D66) en de heer Roozen (50PLUS) willen weten hoe het tijdspad qua besluitvorming eruit gaat zien, nu er een aantal zaken wordt doorgeschoven naar het Omgevingsplan 2018. De heer Minderhoud (PvZ) vraagt naar de juridische houdbaarheid van de regelgeving over de afschrijvingstermijn van 15 jaar van zonneparken? De heer Temmink (GL) wil nog een reactie van GS op de brief van de ZMf, deze reactie mag ook schriftelijk gegeven worden¹. GroenLinks overweegt een amendement in te dienen als er geen antwoord komt op de ingediende zienswijze over de aquacultuur gebonden bedrijventerreinen. De heer Geluk (CDA) vraagt wat er wordt verstaan onder kleinschalige ontwikkelingen t.a.v. woningbouw en herstructurering. Wat zijn de gevolgen voor de 'ruimte voor ruimte'-regelingen? Begin jaren 90 is afgesproken met diverse partijen dat bufferzones binnen het gebied zelf liggen. In de herziening is sprake van de deze bufferzones 100 m rond de natuurgebieden liggen, hoe kan dit? Hij wijst nogmaals op het toetsen van kansrijke gebieden voor zonneparken ook als ze niet in de daarvoor bestemde gebieden liggen. Mevrouw Tuinder (SP) wil weten of bebouwing rond het Veersemeer ook onder de kustvisie valt. Mevrouw Schönknecht (GS) meldt dat er een nieuwe omgevingswet voor 2018 aankomt, de voorbereidingen daarvoor starten in 2017. De deadline is de houdbaarheid van het nieuwe omgevingsplan. Momenteel is men bezig bij de fracties te inventariseren wat daar in moet komen te staan. Bij de ontwikkeling van de kustvisie worden ook de binnenwateren betrokken. Bouwen in het buitengebied gaat ten koste van het woningcontingent. Het is aan de gemeenten hoeveel woningen ze in het buitengebied willen. De beschermingszones die met stikstof te maken zijn 100 m, dit is opgenomen in de PAS.

De voorzitter concludeert dat het voorstel voldoende onderbouwd is voor behandeling en op de agenda van PS kan worden geplaatst.

9. Brief van GS van 26 januari 2016 met stand van zaken NPW programma januari 2016

De heer Van Haperen (PvdA) merkt op dat het Natuurpakket Westerschelde meer dan ontpolderen is. Hij vraagt hoe groot het bedrag is dat met infrastructurele projecten is gemoeid. Zijn er nog meer zaken die daarbij betrokken moeten worden? De heer Minderhoud (PvZ) wil weten wat de kosten en effectiviteit van de € 1,3 miljoen per ha zijn voor de natuur. Hoe wordt de verzanding van het Zwin opgelost en brengt dit nog extra kosten met zich mee? Kan er meer gedaan worden voor de middenstand van Retranchement nu het verlies van de camping wordt gecompenseerd met alleen de aanleg van een fietspad? Welke alternatieve projecten zijn er als de maatregelen die getroffen worden voor het middengebied niet voldoen? Mevrouw Tuinder (SP) vraagt naar de maatschappelijke effecten nu de gevraagde

---

¹ Zie bijlage 1.

wandelroute een fietsroute geworden is. De Vogelbescherming geeft aan dat er sprake is van aantasting van bestaande natuur, hoe zit dat? Waarom is er een bedrag € 155 miljoen in twee jaar afgeboekt omdat het niet is uitgegeven? De heer Verburg (SGP) vraagt zich af of er een mechanisme is dat bij de dekking van de verkoop van de gronden aan de rem trekt? Wanneer kan de gedeputeerde meer vertellen over de kleine voorbehouden voor het middengebied?

Mevrouw Schönknecht (GS) meldt dat de infrastructurele projecten de Sloeweg en de Tractaatweg zijn. Hiervoor is € 100 miljoen beschikbaar, waarvan € 80 miljoen via het MIT en € 20 miljoen zijn gegarandeerd. Ten aanzien van alternatieven voor het middengebied wordt binnen een brede scope bekeken naar hoe buitendijkse maatregelen effectief ingezet kunnen worden. De dorpsraad van Retranchement heeft zelf aangegeven liever een fietspad dan een wandelpad te realiseren. De grondbank is gelimiteerd tot € 38,6 miljoen en die grens is inmiddels bereikt. De heer Kruis (ambtenaar) vult aan dat de kosten van het Zwin € 12 miljoen bedragen, hier zitten geen financiële risico's in. De meerjarenraming is lager en er zullen dus alleen maar meevallers zijn. De aanpassing van € 155 miljoen naar € 153 miljoen is het verschil dat in de eerste twee jaren is weggevallen, doordat gelden niet zijn gebruikt. De rentelasten zijn in het overzicht niet opgenomen. De rente is feitelijk de indexering en bedraagt een aantal miljoen. De voorzitter concludeert dat de brief voldoende besproken is.

10. E-mail van de heer W.B.P.M. Lases van 12 januari 2016 over bijstelling van Rijsinpassingsplan Hedwigepolder

De heer Geluk (CDA) vraagt of het college van GS op de hoogte is van de motie die door een meerderheid van de Raad van de gemeente Hulst op 18 februari wordt ingediend. Is het college bereid daarbij aan te sluiten? De heer Minderhoud (PvZ) ondersteunt het verzoek van het CDA.

Mevrouw Schönknecht (GS) heeft alleen kennis genomen van de motie via de krant. Alle argumenten die in de mail worden genoemd zijn bij de beraadslaging van de Raad van State betrokken. Desondanks heeft de rechtbank ingestemd met de verkoop en ontpoldering van de Hedwigepolder.

Bijgewerkte toezeggingenlijst

De commissie besluit de volgende toezeggingen af te voeren: Commissietoezegging nr.:

- REW 119 (provinciaal monitoringsplan 2015)
- REW 123 (voortgang van de actualisatie regionale water-keringen),
- Ruimte 12 (toelichting opnemen bij het kaartmateriaal (blz. 27) overstromingsrisico Zeeland),
- 14 (distelverordening, verdere behandeling via Provinciale Commissie Groene Ruimte),
- 15 (geluidoverlast scheepswerf Reimerswaal)
- 16 (NR-schap Zuidwestelijke Delta, besproken op 29 januari)

PS-toezegging nr.:

- 190 (oproep voor een integrale benadering van de Westerschelde-problematiek naar de Stuurgroep Zuidwestelijke Delta),
- 207 (monitoring van mezenschade),
- 9 (detailhandelsvisie en Omgevingsplan Zeeland 2019-2025),
- 11 (financiële aspecten omzetten agrarisch bedrijf naar woonbestemming)
- 13 (monitoringsprotocol munitiestortplaatsen).

Toezegging nr. 10 (inventarisatie initiatieven rond kustbebouwing) blijft op verzoek van de heer Geluk (CDA) staan.

13. Volgende vergadering: vrijdag 18 maart 2016, aanvang 9.00 uur

Mevrouw Tuinder (SP) vraagt stukken nr. 101 en 102 terug. Zij motiveert dit schriftelijk.

14. Sluiting om 13.30 uur.

Reactie portefeuillehouder bij brief ZMf over herziening omgevingsplan (Agendapunt 7)

Vooraf: de brief van de ZMf is een reactie op de antwoordnota van de kadernota, dus niet op het voorliggende stuk.

Help de uitstoot van broeikasgassen te verminderen

De ZMf vraagt om een sterkere aanpak voor reductie van uitstoot van broeikasgassen. De ZMf vraagt de provincie om het voortouw te nemen voor een breed 'Zeeuws Klimaatakkoord'. De herziening van het omgevingsplan draagt een bouwsteen aan in de vorm van een kanskaart voor duurzame energie. In de Economische Agenda wordt de klimaataanpak breder opgezet.

Het gemeentelijke bedrijventerreinenbeleid heeft meer samenhang en regie

De ZMf vraagt de provincie om de regie te nemen in het gemeentelijk bedrijventerreinbeleid om herstructurering en uitvoering te verbeteren.

=> De provincie blijft met de herziening inzetten op regionale bedrijventerreinprogramma's die door de gemeenten worden opgesteld, maar biedt met deze herziening wel extra ondersteuning. Als de gemeenten onoverkomelijke obstakels tegenkomen, zal de provincie die gericht aanpakken. Dat zal in de praktijk waarschijnlijk betekenen dat onbenutte bedrijventerreinen moeten worden afgeschreven.

Bebouwing in het Zeeuwse landschap

De ZMf wil geen extra ruimte voor kleinschalige bebouwing in het landelijk gebied. Er is geen vertrouwen in de gemeente om verstandig met die beleidsruimte om te gaan.

=> In de praktijk voeren gemeenten al selectief beleid. Op basis van de herziening is kleinschalige bebouwing niet wenselijk in waardevolle gebieden. Gemeenten wijzen gebieden aan waar kleinschalige bebouwing wenselijk is met aandacht voor bovengenoemde.

De ZMf wil niet dat vereveningsbijdragen in een herstructureringsfonds worden gestort in plaats van ter plekke te investeren in omgevingskwaliteit.

=> Mee eens. Het is niet de inzet om vereveningsbijdragen voor ontwikkelingen in het landelijk gebied te gaan investeren in bedrijventerreinen. Wel om opbrengsten van bedrijventerreinen in te zetten voor herstructurering.

Maatwerk bij verevening mag volgens de ZMf niet leiden tot uitkleden van de regeling.

=> Mee eens. Maatwerk is niet hetzelfde als ontduiken of deels invullen.

Bebouwing in de Zeeuwse kustzone

De ZMf doet mee met de kustvisie. Daarnaast wil de ZMf ook bebouwing in de Oosterscheldekust voorkomen, want die zou nu vogelvrij zijn. De ZMf vraagt om hotspots concreet en strak te begrenzen om te voorkomen dat ongebreidelde gebouwd kan worden.

=> Rond de Oosterschelde geldt het reguliere omgevingsbeleid, waarmee wordt voorkomen dat door nieuwe bebouwing landschap, natuur en waterveiligheid worden aangetast. Er geldt geen compleet verbod, maar het gebied is ook zeker niet vogelvrij.

=> De hotspots zijn niet concreet begrensd, maar bebouwing moet op basis van de herziening ook ruimtelijk toegevoegde waarde hebben. Omdat in het kustgebied al veel ruimte is ingevuld met natuur en waterkeringen, is ongebreidelde bebouwing niet aan de orde.

Intensieve veehouderij breidt uit

IV-bedrijven zoeken volgens de ZMf de grenzen van het beleid op, waardoor landschap en leefbaarheid onder druk staan. Ook is nog veel onduidelijk over gezondheidseffecten. De ZMf vraagt daarom voorlopig geen uitbreidingen toe te staan.

=> Het provinciaal IV-beleid is terughoudend en wordt bewaakt. Waar nodig wordt beleid verduidelijkt. Zolang gezondheidseffecten niet kunnen worden aangetoond, is het juridisch niet mogelijk om medewerking aan bedrijfsontwikkelingen op die grond te weigeren.

ADVIES

Commissie Ruimte

Advies van de vergadering van de **Commissie Ruimte van 12 februari 2016** aan het Presidium ter voorbereiding van de Statenvergadering van 11 maart 2016

In deze commissievergadering is het volgende statenvoorstel en brief ter afdoening van toezeggingen aan Provinciale Staten behandeld:

1. *Statenvoorstel Herziening Omgevingsplan en verordening Ruimte provincie Zeeland* BLD-038
De commissie is van mening dat het voorstel voldoende is onderbouwd voor behandeling door PS.
De commissie vindt het voorstel geen hamerstuk.
2. *Brief GS van 26 januari 2016 over informeren over voortgang diverse toezeggingen* 16001095
De commissie vindt dat de toezegging aan PS nummers 190, 207, 9, 11 en 13 hiermee voldoende zijn afgehandeld.

MIDDELBURG, 15 februari 2016
De commissie voornoemd,

M.E. Trimpe,
Wvd. Commissiegriffier